

Wycena opcji

Dynamika cen akcji:

$$dS(t) = aS(t)dt + \sigma S(t)dW(t)$$

Wycena opcji

Dynamika cen akcji:

$$dS(t) = aS(t)dt + \sigma S(t)dW(t)$$

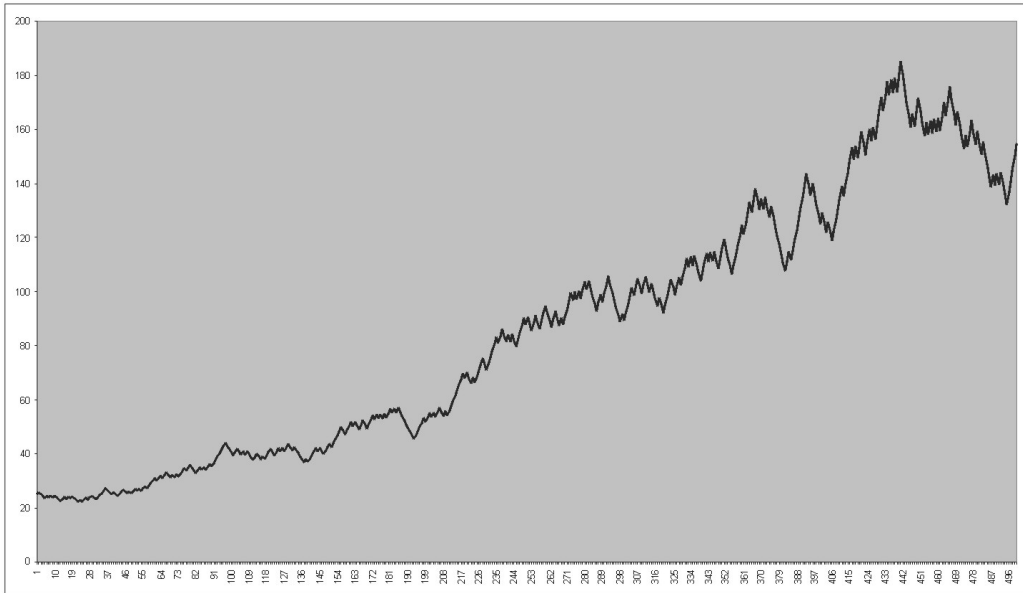

Figure 1: Aproksymacja drzewem dwumianowym

Wycena opcji

Dynamika cen akcji:

$$dS(t) = aS(t)dt + \sigma S(t)dW(t)$$

W chwili T mamy $C(T) = (S(T) - K)^+$ (ogólnie $D_f(T) = f(S(T))$)

Pytanie o cenę $C(0)$

Wycena opcji

Dynamika cen akcji:

$$dS(t) = aS(t)dt + \sigma S(t)dW(t)$$

W chwili T mamy $C(T) = (S(T) - K)^+$

Pytanie o cenę $C(0)$

$$C(t) = u(t, S(t))$$

Wzór Ito-Doeblina

$$\begin{aligned} dC(t) &= du(t, S(t)) \\ &= \frac{\partial u}{\partial t} dt + \frac{\partial u}{\partial x} aS(t)dt + \frac{\partial u}{\partial x} \sigma S(t)dW(t) + \frac{1}{2} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \sigma^2 S^2(t)dt \end{aligned}$$

$$C(t) = u(t, S(t))$$

Wzór Ito-Doebolina

$$\begin{aligned} dC(t) &= du(t, S(t)) \\ &= \frac{\partial u}{\partial t} dt + \frac{\partial u}{\partial x} aS(t) dt + \frac{\partial u}{\partial x} \sigma S(t) dW(t) + \frac{1}{2} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \sigma^2 S^2(t) dt \end{aligned}$$

$$C(t) = u(t, S(t))$$

Wzór Ito-Doebolina

$$\begin{aligned} dC(t) &= du(t, S(t)) \\ &= \frac{\partial u}{\partial t} dt + \frac{\partial u}{\partial x} aS(t) dt + \frac{\partial u}{\partial x} \sigma S(t) dW(t) + \frac{1}{2} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \sigma^2 S^2(t) dt \end{aligned}$$

postać całkowa

$$\begin{aligned} C(T) &= C(0) + \int_0^T \left(\frac{\partial u}{\partial t} + \frac{\partial u}{\partial x} aS(t) + \frac{1}{2} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \sigma^2 S^2(t) \right) dt \\ &\quad + \int_0^T \frac{\partial u}{\partial x} \sigma S(t) dW(t) \end{aligned}$$

$$C(t) = u(t, S(t))$$

Wzór Ito-Doebolina

$$\begin{aligned} dC(t) &= du(t, S(t)) \\ &= \frac{\partial u}{\partial t} dt + \frac{\partial u}{\partial x} aS(t) dt + \frac{\partial u}{\partial x} \sigma S(t) dW(t) + \frac{1}{2} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \sigma^2 S^2(t) dt \end{aligned}$$

postać całkowa

$$\mathbb{E}C(T) = C(0) + \mathbb{E} \int_0^T \left(\frac{\partial u}{\partial t} + \frac{\partial u}{\partial x} aS(t) + \frac{1}{2} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \sigma^2 S^2(t) \right) dt$$

$$C(t) = u(t, S(t))$$

Wzór Ito-Doebolina

$$\begin{aligned} dC(t) &= du(t, S(t)) \\ &= \frac{\partial u}{\partial t} dt + \frac{\partial u}{\partial x} a S(t) dt + \frac{\partial u}{\partial x} \sigma S(t) dW(t) + \frac{1}{2} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \sigma^2 S^2(t) dt \end{aligned}$$

postać całkowa

$$\mathbb{E}C(T) = C(0) + \mathbb{E} \int_0^T \left(\frac{\partial u}{\partial t} + \frac{\partial u}{\partial x} a S(t) + \frac{1}{2} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \sigma^2 S^2(t) \right) dt$$

$C(0) = u(0, x)$ gdzie $x = S(0)$, a u jest rozwiązaniem równania

$$\frac{\partial u}{\partial t} + ax \frac{\partial u}{\partial x} + \frac{1}{2} \sigma^2 x^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = 0$$

w zbiorze $(-\infty, T) \times \mathbb{R}$ z warunkiem końcowym:

$$u(T, x) = (x - K)^+$$

Wycena opcji

Dynamika cen akcji:

$$dS(t) = aS(t)dt + \sigma S(t)dW(t)$$

W chwili T mamy $C(T) = (S(T) - K)^+$

Pytanie o cenę $C(0)$

Oznaczamy $x = S(0)$

$$C(0) = u(0, x) = \mathbb{E}((S(T) - K)^+) \text{ (Wzór Feynmana-Kaca)}$$

gdzie u jest rozwiązaniem równania

$$\frac{\partial u}{\partial t} + ax \frac{\partial u}{\partial x} + \frac{1}{2} \sigma^2 x^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = 0$$

w zbiorze $(-\infty, T) \times \mathbb{R}$ z warunkiem końcowym:

$$u(T, x) = (x - K)^+$$

Wycena opcji

Dynamika cen akcji:

$$dS(t) = a(t, S(t))dt + \sigma(t, S(t))dW(t)$$

W chwili T mamy $C(T) = (S(T) - K)^+$

Pytanie o cenę $C(0)$

Oznaczamy $x = S(0)$

$$C(0) = u(0, x) = \mathbb{E}((S(T) - K)^+) \text{ (metody Monte-Carlo)}$$

gdzie u jest rozwiązaniem równania (metody numeryczne)

$$\frac{\partial u}{\partial t} + a(t, x) \frac{\partial u}{\partial x} + \frac{1}{2} \sigma(t, x)^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = 0$$

w zbiorze $(-\infty, T) \times \mathbb{R}$ z warunkiem końcowym:

$$u(T, x) = (x - K)^+$$

Wycena opcji

Dynamika cen akcji:

$$dS(t) = aS(t)dt + \sigma S(t)dW(t)$$

W chwili T mamy $C(T) = (S(T) - K)^+$

Pytanie o cenę $C(0)$

Oznaczamy $x = S(0)$

$$C(0) = u(0, x) = \mathbb{E}((S(T) - K)^+) \text{ (Wzór Feynmana-Kaca)}$$

gdzie u jest rozwiązaniem równania

$$\frac{\partial u}{\partial t} + ax \frac{\partial u}{\partial x} + \frac{1}{2} \sigma^2 x^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = 0$$

w zbiorze $(-\infty, T) \times \mathbb{R}$ z warunkiem końcowym:

$$u(T, x) = (x - K)^+$$

Wycena opcji - Twierdzenie Girsanowa

Dynamika cen akcji:

$$dS(t) = rS(t)dt + \sigma S(t)dW(t)$$

W chwili T mamy $C(T) = (S(T) - K)^+$

Pytanie o cenę $C(0)$

Oznaczamy $x = S(0)$

$$C(0) = u(0, x) = \mathbb{E}(e^{-rT}(S(T) - K)^+) \quad (\mathbf{Wz\acute{o}r\ Blacka-Scholesa})$$

gdzie u jest rozwiązaniem równania

$$\frac{\partial u}{\partial t} + rx \frac{\partial u}{\partial x} + \frac{1}{2}\sigma^2 x^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} - ru = 0$$

w zbiorze $(-\infty, T) \times \mathbb{R}$ z warunkiem końcowym:

$$u(T, x) = (x - K)^+$$

Ryzyko kredytowe

Model Mertona (strukturalny)

Instrument bazowy: wartość firmy

$$dV(t) = aV(t)dt + \sigma V(t)dW(t)$$

Ryzyko kredytowe

Model Mertona (strukturalny)

Instrument bazowy: wartość firmy

$$dV(t) = aV(t)dt + \sigma V(t)dW(t)$$

Dług w chwili T w wysokości D

$V(T) > D$ spłata, zostaje $V(T) - D$ dla akcjonariuszy

$V(T) \leq D$ bankructwo, zostaje 0

Ryzyko kredytowe

Model Mertona (strukturalny)

Instrument bazowy: wartość firmy

$$dV(t) = aV(t)dt + \sigma V(t)dW(t)$$

Dług w chwili T w wysokości D

$V(T) > D$ spłata, zostaje $V(T) - D$ dla akcjonariuszy

$V(T) \leq D$ bankructwo, zostaje 0

Wyplata dla akcjonariuszy w chwili T : $(V(T) - D)^+$

Akcja - opcja kupna

$S(0) = C(0)$ - cena opcji kupna

Prawdopodobieństwo bankructwa:

$$P(V(T) < D) = \mathbb{E}(\mathbb{I}_{(-\infty, D)}(V(T)))$$

Sprzedaż - przepływy gotówki

poziom sprzedaży

$$dX(t) = aX(t)dt + \sigma_X X(t)dW_X(t)$$

Sprzedaż - przepływy gotówki

poziom sprzedaży

$$dX(t) = aX(t)dt + \sigma_X X(t)dW_X(t)$$

ściąганie należności

$$dY(t) = (b - Y(t))dt + \sigma_Y dW_Y(t)$$

$$F : (-\infty, \infty) \rightarrow [0, 1]$$

$F(Y(t))$ procent sprzedaży w formie gotówki

Sprzedaż - przepływy gotówki

poziom sprzedaży

$$dX(t) = aX(t)dt + \sigma_X X(t)dW_X(t)$$

ściągnięcie należności

$$dY(t) = (b - Y(t))dt + \sigma_Y dW_Y(t)$$

$$F : (-\infty, \infty) \rightarrow [0, 1]$$

$F(Y(t))$ procent sprzedaży w formie gotówki

$$dG(t) = X(t)F(Y(t))dt - cX(t)dt - rDdt$$

korekta

$$\begin{aligned} dX(t) &= a(X(t) + \gamma G(t))dt + \sigma_X X(t)dW_X(t) \\ &= a(X(t), Y(t))dt + \sigma_X X(t)dW_X(t) \end{aligned}$$

Ogólnie ($X_1 = X$, $X_2 = Y$)

$$dX_1(t) = a(X_1(t), X_2(t))dt + \sigma_1 X_1(t)dW_1(t)$$

$$dX_2(t) = (b - X_2(t))dt + \sigma_2 dW_2(t)$$

$$u_t + a(x_1, x_2)u_{x_1} + (b - x_2)u_{x_2} + \rho\sigma_1\sigma_2u_{x_1x_2} + \frac{1}{2}x_1^2\sigma_1^2u_{x_1x_1} + \frac{1}{2}\sigma_2^2u_{x_2x_2} = 0$$

Bankructwo: $X_1(t) < 0$, opcja amerykańska

Prawdopodobieństwo bankructwa, zależność od ρ

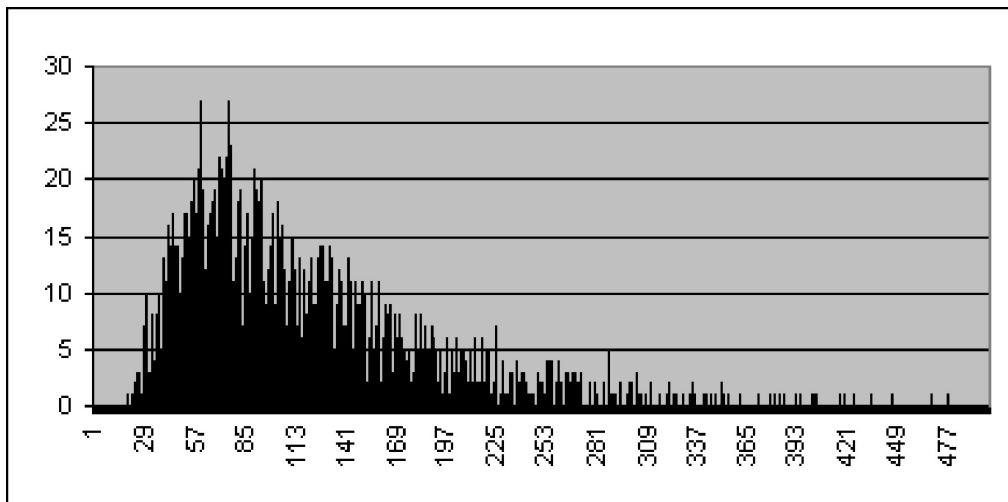

Figure 2: Symulacja Monte-Carlo: histogram momentu bankructwa

Proces Poissona

τ_i niezależne zmienne losowe o tym samym rozkładzie wykładniczym (gęstość $f(t) = \lambda e^{-\lambda t}$ dla $t \geq 0$)

$$N(0) = 0$$

$$N(t) = \max\left\{n : \sum_{i=1}^n \tau_i \leq t\right\}$$

Przyrosty procesu Poissona są niezależne, stacjonarne,

$$P(N(t) - N(s) = k) = \frac{\lambda^k (t - s)^k}{k!} e^{-\lambda(t-s)}$$

Złożony proces Poissona

Y_n niezależne zmienne losowe o tym samym rozkładzie

$$Q(t) = \sum_{i=1}^{N(t)} Y_i$$

Równanie na wartość firmy

$$dV(t) = aV(t)dt + \sigma V(t)dW(t) + V(t^-)dQ(t)$$

Złożony proces Poissona

Y_n niezależne zmienne losowe o tym samym rozkładzie

$$Q(t) = \sum_{i=1}^{N(t)} Y_i$$

Równanie na wartość firmy

$$dV(t) = aV(t)dt + \sigma V(t)dW(t) + V(t^-)dQ(t)$$

Szczególny przypadek: Y_n o tym samym rozkładzie dyskretnym:
wartości $\{y_1, \dots, y_k\}$, prawdopodobieństwa p_1, \dots, p_k

Równanie cząstkowe

$$\frac{\partial u}{\partial t} + \frac{1}{2}\sigma^2 x^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + ax \frac{\partial u}{\partial x} + \sum_{i=1}^k p_i (u(t, (y_i + 1)x) - u(t, x)) = 0$$